

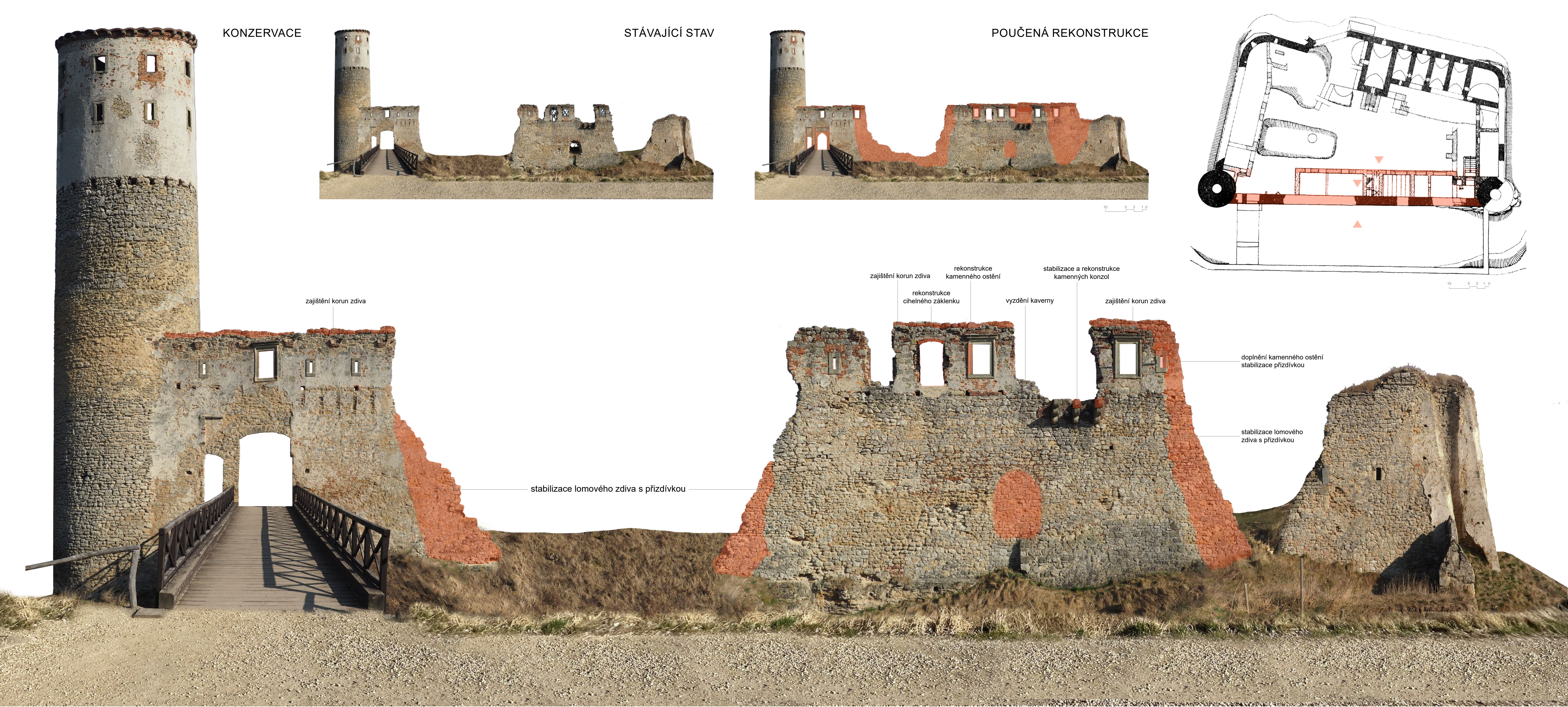
ELIŠKA HOUDOVÁ, I. ROČNÍK MGR.
LS 2022, ATV

KONZERVACE TORZA ZÁMKU ZVÍŘETICE

FAKULTA ARCHITEKTURY ČVUT, PRAHA
ATELIÉR GIRSA, ÚSTAV PAMÁTKOVÉ PÉČE

ZÁPADNÍ OBVODOVÁ ZEĎ - POHLED VNĚJŠÍ

SITUACE

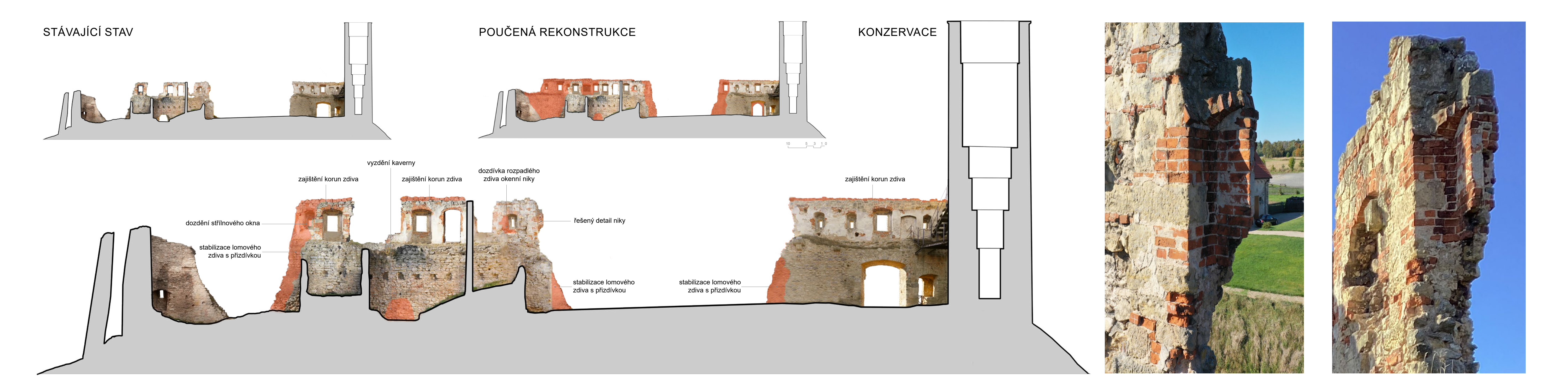
Torzo zámku Zvířetice se nachází ve středoečeském kraji v blízkosti města Bakov nad Jizerou. Stávající podoba zámku je důsledkem dvou požárů na konci 17. století a v první čtvrtině 18. století a následného vysídlení. Původně byl na kopci v polovině 12. století postaven pánvy ze Zvířetice střední hrád s dvěma věžemi. Koncem 14. století došlo k pozdně gotickým úpravám a v polovině 16. století bylo panství prodáno rodu Vartenberků. Ti gotický hrád přebudovali do podoby renesančního zámku, na gotickou hráz bylo nastaveno jedno podlaží, došlo k úpravě věže a přesunu hlavní brány do polohy jak ji známe dnes. V době největšího rozkvětu zámku se severozápadním směrem za hradním příkopem rozprostíralo rozsáhlé předzámečí. V barokní době, kdy zámek vlastnil Albrecht z Valdštejna byla do severovýchodního rohu vestavěna kaple. Roku 1693 uhořel do jhozápadní věže blesk, vzniklý požár pohltit renesanční patro a celou jižní část. Po necelých 30 letech se roku 1720 situace opakovala, požáru podlehla většina severní a východní části zámku. Od té doby došlo ke kompletnímu zániku předzámečí a ochrání zámku. Severní věž však stála až do poloviny 19. století, kdy se její část zřítla.

Ve 30. letech 20. století na zřícenině působil Klub českých turistů a následně letní táboři hnutí Brontosaurus, kteří prováděli drobné úpravy, stabilizaci a mimo jiné z torza severní věže vytvořili rozhlednu. Od roku 2012 je zvířetické torzo majetkem města Bakov nad Jizerou. Je středem pozornosti nejen odborníků, ale i laiků a atraktivní program každoročně láká k návštěvě hradu nespočet turistů. Projekt ukazuje 2 přístupy na 3 zdech. Západní obvodové zdivo bylo pojednáno jak z interiéru tak exteriéru. V konzervační variantě je navrženo především zajištění korun zdiva, stabilizační zásahy zahrnují zasedení kavey, opravy kamenných ostění a konzol, vyzdielí záklenků, a rozšíření podnože a stabilizaci zdiva v lomu. V radikálnější verzi poučené rekonstrukce je dostavba dovedena do maximální možné míry za podkladu nálezoých situací nebo historických pramenů a tím je veškerá realizovaná dostavba fakticky podložena. Tyto zásahy jsou nejvíce patrné na zdi renesančního zámku ze strany do nádvoří, kde je v konzervační úpravě kladen důraz na zachování torzální situaty s cílem stabilizovat zděné stěpy,

avšak v radikálnější verzi jde již o doplnění do podoby plynulé fasády. U znovu dozdívaných částí je brán v potaz odtokový režim dešťové vody. V rámci celku jsou řešeny dva detaily stabilizace, jedním je zděná nika a druhým kamenné ostění. Zděná nika v západní obvodové zdi obrácena směrem do interiéru je vyráběna pouze svým zdivem, jelikož zed pod ní byla vyvolena. Navrhují stabilizaci lenkými ocelovými pruhy vloženými do cihelných spár. Pruhy budou vynášet zdivo a cihly tak nebudou tolik namáhány a nehrozí zřícení niky a tím její zánik. V situaci kamenného ostění jsem přistoupila k variantě kompletního doplnění kamenného ostění do sdruženého okna die nálezoých situací, čím dojde ke kompletní stabilizaci celého prvku. Cílem projektu je představit dva přístupy k opravám torzální architektury a poukázat tak na důležitost torza jako sluetu v krajině a zároveň na fakt, že opravy torzální architektury a přístup k nim je stále předmětem debaty a názorových střetů. Citlivé konzervační opravy dokážou památce prodloužit život, naopak neuvážlivé zásahy do historického zdiva mohou dopomoci k zániku.

ZÁPADNÍ OBVODOVÁ ZEĎ - POHLED VNITŘNÍ

DETAIL NIKY V ZÁPADNÍ OBVODOVÉ ZDI

VNĚJŠÍ ZEĎ RENESANČNÍHO KŘÍDLA - POHLED Z NÁDVOŘÍ

DETAIL KAMENNÉHO OSTĚNÍ VE STÁVAJÍCÍ FÁZI A NAVRHOVANÉ KONZERVAČNÍ ÚPRAVY

